

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
---	--

Práce: diplomová / bakalářská

Posudek: vedoucího / oponenta

Práci hodnotila: Mgr. Karolína Jirušková

Práci předložil: Ondřej Malý

Název práce: Aristotelova koncepce přírody

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce spočívající, jak sám diplomant avizuje v úvodu práce, v objasnění významů slova *fysis* v rámci Aristotelova myšlení, naplněn byl. Diplomant se vyrovnal s poměrně velkým množstvím pasáží Aristotelových spisů *Fyzika*, *Metafyzika* a *O duši*. Vzhledem k diplomantovu rozhodnutí orientovat se na primární text, došlo však k eliminaci adekvátní sekundární literatury a především komentářů, které měly být použity alespoň k hlavním pasážím pro tuto práci. Tento krok je vzhledem ke zvolené strategii překvapivý a nestandardní, snižuje celkovou hodnotu práce. Potenciál diplomanta je zřejmě vyšší, než jak je možné vidět v předložené práci.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Náročnost zvoleného tématu je značná, diplomant se s ní však vypořádal na přijatelné úrovni. Diplomant zvolil za svou hlavní strategii vytěžit myšlenky přímo z Aristotelových spisů, tímto se vystavil četným problémům: problém překladu v českém jazyce, problému relevance pasáží mezi spisy navzájem a především problému jejich interpretace. Problém překladu Aristotelových textů vzhledem k tomu, že diplomant využívá řeckých termínů jen občasně, není příliš reflektován. S přihlédnutím k tomu, že se však u nás starořečtině nevyučuje, nemůže být toto diplomantovi více vytýkáno. Problému překladu se věnuje alespoň u jednotlivých slov, především u akcentovaného slova *fysis*. V daném tématu, kde je potřeba se vypořádat s četnými obtížemi, jak již bylo naznačeno výše, je možné říci, že autor vyvinul značné vlastní úsilí. Na druhou stranu je však třeba dodat, že naopak přibrání více relevantní sekundární literatury a především komentářů by tomuto úsilí značně napomohlo. Postrádám zde také novější publikace typu *The Oxford Handbook of Aristotle* (2012). Obtížné pasáže z Aristotela se zde diplomant často pokouší vysvětlit sám, v důsledku se pak stává, že je pasáž vlastně jen odcitována nebo parafrázována, myšlenka však interpretována není. Diplomant se zcela vyhnul nejednoznačným diskusím v rámci sekundární literatury na jednotlivé zde probírané pasáže a chybí zde tak alespoň naznačení možných interpretačních klíčů. Vzhledem k tématu přílohy do práce včleněny nejsou.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je přijatelný, dojem kazí značné množství chyb v interpunkci, především ve psaní čárek. Jak již bylo zmíněno výše, autor neovládá základy starořečtiny, a tak se v termínech a jménech přepisovaných do latinky objevují špatně skloňované tvary (například s. 5, 6.). Diplomant by se měl na začátku práce rozhodnout, zda bude slova řeckého původu jako *fysika* či *filosof* psát ve variantě se „s“ či se „z“, takto dochází k jejich neustálému střídání. Ve členění práce je překvapivé, že vzhledem k teoretickému tématu nejsou zvoleny

žádné podkapitoly věnující se dílčím problémům. Formální zápis citovaných zdrojů je v pořádku, kladně hodnotím zcela správnou formu zápisu odkazů na Aristotelovy texty. Grafická úprava je přehledná, esteticky je pro čtenáře znatelně chybějící zarovnání „do bloku“. Za nevhodné považuji členění zdrojů v seznamu literatury, kde je zcela vynecháno členění na primární a sekundární zdroje. V práci postrádám cizojazyčný zdroj a práci s ním. V celé práci je použit jeden takový zdroj, je s ním zacházeno spíše účelově, jeho uvedení práci nijak neobohacuje. Poznámkový aparát je redukován na odkazy do zdrojů uvedených myšlenek, chybí jeho rozšíření o doplňující informace či polemiku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je dobrý, za předloženým textem je vidět značné úsilí i zájem podpořený řádným studiem. Diplomant se orientuje v Aristotelových textech a dokáže hledat tematické spojitosti mezi nimi. Nejsilnější částí práce jsou úvahy spojené s mnohoznačným pojmem *fysis* jednak v řeckém myšlení obecně, jednak u Aristotela, jak je o něm pojednáno v *Metafyzice*.

Nicméně problémem zůstává, proč k interpretaci mnohdy významově svízelného Aristotelova textu diplomant nepoužívá více relevantní sekundární literatury a komentářů. Zvolená literatura sice práci přispívá, ale spíše okrajově. Hlavní témata vysvětluje diplomant v podstatě oproštěn od odborné diskuse. Tím se často dostává do situace, kde jsou předkládány Aristotelovy myšlenky bez hlubšího vysvětlení v rámci jeho systému. V tomto smyslu považuji za nejméně podařenou devátou kapitolu, kde jsou za sebou vršeny problematické pasáže pojednávající o živé přírodě a duši bez téměř jakéhokoli vysvětlení. Navíc zde velmi rušivě působí první odstavec, který je v přímém rozporu jak s obsahem předkládané práce, především pak s Aristotelovým filosofickým systémem. Předkládané dvojice nejsou v žádném případě navzájem porovnatelné, kříží se zde několik úrovní najednou. Jedním z důsledků by například bylo, že v Aristotelově pojetí rostlinám nenáleží duše, což působí o to hůře, že devátá kapitola předkládané práce těží ze spisu *O duši*, kde je tato koncepce probírána.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Co diplomant míní sdělením (ve vztahu k předkládané práci) ze strany 7: „Bohužel na toto téma [tj. přírodní filosofie a hledání *arché*] bylo v době Aristotelova života množství protichůdných názorů?“
2. Jaký je dle diplomanta rozdíl mezi badatelem/komentátorem určitého filosofického díla a filosofem? Srov. strana 3, 17, 31 v předkládané práci.
3. Jaký je vztah mezi *hylé* a *morfé* v Aristotelově filosofii? V kapitole 5 na straně 17 vysvětlen není. Zde se diplomant věnuje změnám jsoucí věci, která je již jejich jednotou, k tomuto jej svádí citovaný zdroj.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Navrhuji známku „velmi dobře“.

Datum: 18. 5. 2014

Podpis:

